

Svenska kyrkans bestämmelser

Kyrkomötets beslut om Arbetsordning för kyrkomötet

SvKB 1999:3

meddelat den 11 juni 1999.

Enligt kyrkomötets beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

- 1 § I arbetsordningen avses med kyrkomötets presidium: kyrkomötets ordförande och två vice ordförande, sekreteraren: kyrkomötets sekreterare.
- 2 § Kyrkomötet utser för varje mandatperiod en sekreterare.
Endast den som är döpt och tillhör Svenska kyrkan får vara sekreterare i kyrkomötet. (SvKB 2017:6)
- 3 § Kyrkomötets presidium beslutar efter samråd med kyrkostyrelsen och företrädare för nomineringsgrupperna om tid, plats och lokaler för kyrkomötets sammanträden.
Kyrkomötets presidium utser sekreterare i utskotten och valberedningen. Kyrkostyrelsen utser personal i övrigt efter samråd med kyrkomötets presidium. (SvKB 2009:5, 2010:7)
- 4 § Kyrkomötet kan på förslag av ordföranden besluta att för särskilt fall avvika från bestämmelser i arbetsordning.
Ett förslag enligt första stycket prövas genom omröstning utan föregående beredning i utskott. För beslut fordras att minst tre fjärdedelar av de röstande och mer än hälften av kyrkomötets ledamöter ansluter sig till förslaget. (SvKB 2017:6)
- 5 § En ledamot som är förhindrad att delta i ett kyrkomötessammanträde ska så tidigt som möjligt anmäla det till ordföranden eller den ordföranden bestämmer.
- 6 § Kyrkomötets ordförande ska
1. leda kyrkomötets arbete och sammanträden i plenum,
 2. kalla ledamöter och övriga som har rätt att delta till kyrkomötets sammanträden,
 3. offentliggöra när och var kyrkomötets sammanträden äger rum,
 4. kalla ersättare när en ledamot är förhindrad att delta i ett kyrkomötessammanträde,
 5. besluta när kyrkomötets sammanträden i plenum ska äga rum,
 6. upprätta en föredragningslista för varje sammanträde i plenum,
 7. besluta om gudstjänster och andaktsstunder i samband med kyrkomötets sammanträden, och
 8. kalla företrädare för kyrkomötets nomineringsgrupper till överläggningar om kyrkomötets arbete.

¹ CsSkr 1999:4, bet. 2 KL 1999:2, kskr 1999:8.

2 kap. Sammanträden i plenum

- 1 § I plenisalen tar ledamöterna plats i den ordning som kyrkomötets presidium beslutar.
Särskilda platser ska finnas för biskoparna samt för de ledamöter i kyrkostyrelsen och de valda ledamöter i Läronämnden och i Kyrkorättsnämnden som inte är ledamöter av kyrkomötet samt kyrkomötets revisorer. (SvKB 2017:6)
- 2 § Kyrkomötet samlas första sammanträdesdagen till sammanträde i plenum enligt vad som framgår av kallelsen till kyrkomötets sammanträde.
- 3 § Kyrkomötets presidium kan inför överläggningen i ett visst ärende besluta att begränsa antalet anföranden som varje talare får hålla samt om tidsbegränsning av anförandena.
- 4 § Den som önskar ordet vid en överläggning ska om möjligt anmäla detta till sekreteraren dagen före överläggningen. Ordföranden bestämmer ordningen mellan förhandsanmälda talare.
- 5 § Oberoende av talarordningen får ordföranden lämna ordet till den som tidigare har yttrat sig i överläggningen för att bemöta närmast föregående talare (replik). Rätt till replik har också kyrkostyrelsens ordförande vid behandlingen av en skrivelse från kyrkostyrelsen.
Tiden för replik får inte överstiga två minuter. Varje talare får avge högst två repliker på varje huvudanförande.
Den som har förbrukat sin replikrätt kan efter sista anförandet i ett replikskifte få antecknat i protokollet att han eller hon inte har rätt till någon ytterligare replik.
- 6 § Oberoende av talarordningen får en ledamot eller annan som har rätt att yttra sig i överläggningen i en fråga instämma med närmast föregående talare utan att ange skälen.

3 kap. Ärendenas väckande

- 1 § Motioner väcks genom att lämnas till kyrkostyrelsen senast två månader innan årets kyrkomötessammanträde inleds.
Kyrkomötets presidium får besluta att motioner med anledning av en skrivelse från kyrkostyrelsen får väckas senare.
Kyrkostyrelsen ska överlämna inkomna motioner till alla som har rätt att delta i kyrkomötets sammanträden. (SvKB 2017:6)
- 2 § En skrivelse från kyrkostyrelsen ska senast två månader innan årets kyrkomötessammanträde inleds sändas till alla som har rätt att delta i kyrkomötets överläggningar. (SvKB 2017:6)
- 3 § Ett utskott får väcka förslag i ett ämne som enligt 4 kap. 6–13 §§ hör till utskottets beredningsområde. Gäller det ett förslag i en lärofråga ska Läronämnden yttra sig eller beredas tillfälle att yttra sig enligt bestämmelserna i 11 kap. 17 § kyrkoordningen innan betänkandet lämnas till kyrkomötet.

4 kap. Ärendenas beredning

- 1 § För beredning av kyrkomötets ärenden finns följande fasta utskott.
1. Gudstjänstutskottet,
 2. Organisationsutskottet,
 3. Tillsyns- och uppdragsutskottet,
 4. Ekonomiutskottet,
 5. Ekumenikutskottet,

6. Kyrkolivsutskottet,
 7. Samhälls- och kulturutskottet, och
 8. Förvaltarskapsutskottet.
- (SvKB 2017:6)

1 a § För att särskilt granska och yttra sig över förslag till ändringar i kyrkoordningen ska det finnas en Kyrkorättsnämnd.

Kyrkorättsnämnden ska yttra sig över förslag till ändringar i kyrkoordningen och i andra bestämmelser som beslutas av kyrkomötet som finns i en skrivelse från kyrkostyrelsen eller kyrkomötets presidium eller i en motion. Kyrkorättsnämnden får för detta sammanträda innan årets kyrkomötessammanträde inleds.

Det finns ytterligare bestämmelser om yttranden från Kyrkorättsnämnden i 21 §. (SvKB 2017:6)

2 § Val av utskott gäller från det att utskottsvalen har skett till och med den 31 december valåret. Varje utskott ska ha femton ledamöter och lika många ersättare. (SvKB 2013:5)

Ersättarna har rätt att närvara vid utskottets sammanträden och delta i överläggningarna, men inte i besluten.

Trots bestämmelserna i första stycket får en inkallad ersättare för en kyrkomötesledamot tjänstgöra som ersättare i det eller de utskott där kyrkomötesledamoten är ledamot eller ersättare. (SvKB 2009:5, 2012:10)

2 a § Kyrkorättsnämnden ska bestå av följande nio ledamöter:

1. fem ledamöter av kyrkomötet,
2. tre ledamöter som har avlagt juris kandidatexamen eller juristexamen och som har dokumenterad erfarenhet inom det kyrkorättsliga området, samt
3. en ledamot som har en anställning som biskop.

De ledamöter som avses i första stycket 2 ska inte vara ledamöter av kyrkomötet.

Ledamöter i Kyrkorättsnämnden väljs av kyrkomötet. Valen gäller för fyra år räknat från den 1 januari året efter valåret. Om en ledamot avgår under tjänstgöringstiden ska ett fyllnadsval hållas för den tid som återstår.

Kyrkomötet väljer också bland de ledamöter som avses i första stycket 1 en ordförande och en vice ordförande i Kyrkorättsnämnden.

Bestämmelserna för förtroendevalda i 33 kap. om valbarhet, valbarhetshinder och uppdragets upphörande ska gälla för ledamöterna som avses i första stycket 2. (SvKB 2017:6)

2 b § Kyrkorättsnämnden får handlägga ett ärende bara om minst tre av de ledamöter som avses i 2 a § första stycket 1 samt två av de ledamöter som avses i 2 a § första stycket 2 är närvarande. (SvKB 2017:6)

3 § En eller flera biskopar får enligt kyrkomötets beslut delta i ett utskotts överläggningar men inte i besluten.

4 § Åtta ledamöter i Läronämnden väljs för fyra år räknat från och med den 1 januari året efter valåret. (SvKB 2012:10)

5 § Valberedningen väljs vid kyrkomötets sammanträde enligt 11 kap. 6 a § i kyrkoordningen. Valet gäller till dess att kyrkomötet har hållit ett nytt val under nästa mandatperiod. Valberedningen ska ha 15 ledamöter. (SvKB 2012:10)

- 6 § Gudstjänstutskottet bereder ärenden om Svenska kyrkans böcker, gudstjänster, sakrament och övriga handlingar (kyrkoordningens 5 avdelning).
- 7 § Organisationsutskottet bereder ärenden om den kyrkliga organisationen avseende församlingarna, stiftet och den nationella nivån, om församlingstillhörighet och indelning och om val (kyrkoordningens 2, 3, 4, 8 och 9 avdelningar).
Organisationsutskottet bereder också ärenden om lagen om Svenska kyrkan (1998:1591), lagstiftningsfrågor om Svenska kyrkan som registrerat trossamfund, begravningsverksamheten samt kyrkomötets arbetsordning och instruktionen för kyrkostyrelsen.
Härutöver bereder Organisationsutskottet också av Svenska kyrkans valprovsnämnd och Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån till kyrkomötet överlämnade verksamhetsberättelser. (SvKB 2017:6)
- 8 § Tillsyns- och uppdragsutskottet bereder ärenden om Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära, om kyrkotillhörighet, om kyrkliga uppdrag, om handlingar och register samt om tillsyn och överklagande (kyrkoordningens 1, 6, 7, 12 och 13 avdelningar).
Tillsyns- och uppdragsutskottet bereder också av Svenska kyrkans ansvarsnämnd för biskopar och av Svenska kyrkans överklagandenämnd till kyrkomötet överlämnade verksamhetsberättelser. (SvKB 2002:11)
- 9 § Ekonomiutskottet bereder ärenden om Svenska kyrkans ekonomi och egendom (kyrkoordningens 10 och 11 avdelningar) fränsett ärenden om den kulturhistoriskt värdefulla egendomen som enligt 13 § bereds av Förvaltarskapsutskottet. Ekonomiutskottet bereder också ärenden om prästlönetillgångarnas förvaltning ur ett ekonomiskt perspektiv, ärenden om verksamhetsinriktning och budget för den nationella nivån, ärenden om kyrkostyrelsens redogörelse för behandlingen av kyrkomötesärenden samt ärenden om kyrkostyrelsens årsredovisning. Ekonomiutskottet yttrar sig över vissa förslag enligt 4 kap. 20 §. (SvKB 2017:6)
- 10 § Ekumenikutskottet bereder ärenden om mellankyrkliga och ekumeniska frågor (kyrkoordningens 14 avdelning), om Svenska kyrkans arbete bland svenskar i andra länder samt om internationell mission och internationell diakoni. (SvKB 2009:5, 2013:11)
- 11 § Kyrkolivsutskottet bereder ärenden om kyrkolivets utveckling, ärenden om jämställdhet och mångfald samt ärenden om tillgänglighet. (SvKB 2017:6)
- 12 § Samhälls- och kulturutskottet bereder ärenden om Svenska kyrkans roll i samhället och social-etiska frågor. Samhälls- och kulturutskottet bereder också ärenden om Svenska kyrkans kulturarbete samt kyrklig kommunikation och Svenska kyrkans förhållande till massmedia. (SvKB 2017:6)
- 13 § Förvaltarskapsutskottet bereder ärenden om förvaltning av Svenska kyrkans byggnader, mark och skog ur ett hållbarhetsperspektiv. Utskottet bereder också frågor om den kulturhistoriskt värdefulla egendomen. Förvaltarskapsutskottet bereder även ärenden som på ett övergripande plan berör mänsklighetens samspel med naturen, fattigdoms- och fredsfrågor samt andra perspektiv på hållbar utveckling. (SvKB 2017:6)
- 13 a § Ärenden som rör forskning bereds av det utskott till vilket området för forskningen hör. (SvKB 2017:6)

- 14 § Kyrkomötet kan för beredning av ett visst ärende eller vissa slag av ärenden tillsätta ett eller flera tillfälliga utskott.
- 15 § För varje utskott väljer kyrkomötet en ordförande och en vice ordförande.
- 16 § Utskotten sammanträder första gången på kallelse av kyrkomötets ordförande. Därefter sammanträder utskotten på kallelse av utskottsordförandena.
- 17 § Läronämnden sammanträder på kallelse av ordföranden eller om minst fyra ledamöter begär det.
- 18 § Kyrkomötet beslutar om ärendenas fördelning på utskotten.
Kyrkomötet kan för beredning av ett visst ärende besluta att frångå den fördelning av ärenden på utskott som framgår av 6–13 §§. (SvKB 2011:11)
- 19 § Ett utskott ska avge ett betänkande i ett ärende som har lämnats till utskottet för beredning. Betänkandet ska utmytna i ett förslag till kyrkomötets beslut.
Till betänkandet ska fogas reservationer och särskilda yttranden av en ledamot samt särskilda meningar av en biskop och en ersättare som har deltagit i utskottets överläggningar. Vidare ska yttranden av Läronämnden och andra utskott bifogas betänkandet.
Reservationer och särskilda yttranden enligt 23 § ska även fogas till yttranden från Läronämnden och utskotten. (SvKB 2011:11)
- 19 a § Om en motion väcks i ett ärende som kyrkomötet tidigare under samma mandatperiod har behandlat och motionen därvid har avslagits kan kyrkomötets presidium besluta att förenklad motionsbehandling får tillämpas avseende motionen.
Om presidiet har beslutat om förenklad motionsbehandling enligt första stycket kan utskottsbetänkandet innehålla endast en hänvisning till tidigare betänkande samt en upplysning om att förenklad motionsbehandling tillämpas. (SvKB 2011:11)
- 20 § Ett utskott får bereda ett annat utskott tillfälle att yttra sig i ett ärende som berör detta utskotts beredningsområde.
Innan ett utskott avger ett betänkande i ett ärende av betydelse för verksamhetsinriktning för den nationella nivån ska utskottet inhämta yttrande av Ekonomiutskottet. (SvKB 2017:6)
- 21 § Innan ett utskott föreslår en ändring i kyrkoordningen eller i andra bestämmelser som beslutas av kyrkomötet som Kyrkorättsnämnden inte redan har yttrat sig över enligt bestämmelserna i 1 a § ska ett nytt yttrande inhämtas från Kyrkorättsnämnden. Detsamma gäller om ett förslag till ändring i kyrkoordningen eller i andra bestämmelser som beslutas av kyrkomötet läggs fram i en reservation. (SvKB 2017:6)
- 22 § Om ett utskott finner att ett ärende inte hinner beredas under det första kyrkomötessammanträdet under året ska utskottet så snart som möjligt anmäla detta till kyrkomötets ordförande. En sådan anmälan ska innehålla förslag om ärendets beredning.
Kyrkomötets presidium ska lämna ett förslag till kyrkomötets beslut om ärendets beredning. (SvKB 2009:5)
- 23 § När ett utskott ska avgöra ett ärende tillämpas bestämmelserna i 3 kap. 31–34 §§ i kyrkoordningen.

Den som har deltagit i avgörandet av ett ärende får reservera sig mot beslutet eller lämna ett särskilt yttrande. En biskop eller en ersättare som har deltagit i utskottets överläggningar får anteckna en särskild mening. Rätten att reservera sig eller lämna ett särskilt yttrande gäller även ledamöterna i Läronämnden och i valberedningen.

En reservation, ett särskilt yttrande eller en särskild mening ska anmälas när ärendet avgörs. En reservation, ett särskilt yttrande eller en särskild mening som avfattas skriftligen ska lämnas senast vid den tidpunkt som ordföranden bestämmer. (SvKB 2017:6)

23 a § Det som sägs om utskotten i 23 § ska i tillämpliga delar även gälla Kyrkorättsnämnden. (SvKB 2017:6)

24 § Kyrkostyrelsen ska sända de betänkanden som ska behandlas vid det andra kyrkomötessammanträdet under året till alla som har rätt att delta i kyrkomötets överläggningar. Betänkandena ska vara utsända senast en vecka innan sammanträdet inleds. (SvKB 2009:5)

5 kap. Ärendenas avgörande

1 § Om ordföranden finner att en viss fråga enligt kyrkoordningen eller arbetsordning inte ska behandlas av kyrkomötet, ska ordföranden tillkännage det vid ett sammanträde i plenum med angivande av skälen för sitt ställningstagande. En sådan fråga kan därefter behandlas av kyrkomötet, bara om kyrkomötet på yrkande av någon ledamot förklarar att det inte godkänner ordförandens bedömning. (SvKB 2017:6)

2 § Vill någon inför avgörandet av ett ärende framställa ett yrkande som inte redovisas i utskottets betänkande ska ledamoten snarast underrätta ordföranden om yrkandet. Yrkandet ska lämnas till ledamöterna i skriftlig form innan ärendet avgörs. (SvKB 2017:6)

3 § När en omröstning ska äga rum upprättar ordföranden en omröstningsproposition som läses upp för godkännande. Sedan ledamöterna har intagit sina platser läses omröstningspropositionen upp ännu en gång.

Omröstning kan förrättas med handuppräckning med röstkort. Om ordföranden efter en omröstning med handuppräckning är tveksam om omröstningens resultat eller om en ledamot begär rösträkning, verkställs ny omröstning med namnupprop eller med omröstningsapparat. (SvKB 2017:6)

4 § När ett ärende har avgjorts genom omröstning med namnupprop eller omröstningsapparat, ska i protokollet anges hur var och en röstat, om någon ledamot begär det. En sådan begäran ska göras senast när resultatet av omröstningen tillkännages.

5 § När ett val genomförs med slutna sedlar utser ordföranden två ledamöter att ta plats vid ordförandebordet för att tillsammans med sekreteraren föra anteckningar över valet.

Upprop verkställs i följande ordning: vice ordförandena ropas upp först och därefter övriga ledamöter efter platsnummer. Ordföranden ropas upp sist. En ledamot som ropas upp ska gå fram till ordförandebordet och lämna sin valseedel till ordföranden.

När alla har avlämnat sina valseدلar öppnas och läses de av ordföranden. Om kyrkomötet beslutar det kan sammanräkningen istället genomföras separat. Den leds då av ordföranden eller en vice ordförande med biträde av de båda i första stycket nämnda ledamöterna och sekreteraren. Sammanräkningen ska vara offentlig. Ordföranden meddelar resultatet av valet, så snart som detta har fastställts.

6 § Kyrkomötets skrivelser och andra expeditioner skrivs under av kyrkomötets ordförande och kontrasigneras av sekreteraren.

6 kap. Upphört att gälla. (SvKB 2017:6)

7 kap. Upphört att gälla. (SvKB 2017:6)

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2000.

På kyrkomötets vägnar

CARL GUSTAF VON EHRENHEIM

Sture Johansson